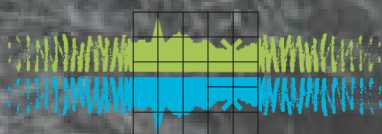




Kronkelveld



Jaarverslag 2012



Landschapsbeheer Flevoland

Gemeente Almere



Zorg voor ons landschap

De twaalf provinciale organisaties voor landschapsbeheer vormen samen Landschapsbeheer Nederland. Dit samenwerkingsverband streeft naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch en mooi cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Landschapsbeheer werkt nauw samen met particulieren, boeren en overheden, die eigenaar zijn van 80 procent van het Nederlandse buitengebied. Met haar expertise en duizenden enthousiaste vrijwilligers levert Landschapsbeheer een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van ons levende landschap. Belangrijk einddoel is dat mensen zelf aan de slag gaan met de zorg voor het landschap bij hen in de buurt.

De activiteiten van Landschapsbeheer zijn ondergebracht in vier kernprogramma's.



Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Landschapsbeheer is een professionele vrijwilligersorganisatie. Samen met grondeigenaren werken duizenden vrijwilligers aan beheer, herstel en ontwikkeling van ons landschap. Zij doen dat met kennis van de bijzondere landschappen die Nederland heeft, zoals de Drentse hei, de Brabantse vennen en de Noord-Hollandse polders. Landschapsbeheer zorgt voor opleiding, begeleiding, gereedschap en veilige werkomstandigheden.



Zorg voor ons landschap
MAAK JE ERF GOED

Met inzet van kennis en middelen stimuleert Landschapsbeheer de ecologische ontwikkeling van de grond waarop wij wonen en werken. Zij doet dat met oog voor de regionale verscheidenheid die onze provincies elk een eigen karakter geeft. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het zorgt voor evenwicht tussen mens en natuur. Zo'n omgeving is een erf, in de ruimste zin van het woord.



Zorg voor ons landschap
RUIMTE VOOR PLANT EN DIER

Landschapsbeheer streeft naar integrale landschapszorg met speciale aandacht voor het verbeteren van leefgebieden voor bedreigde en/of streekeigen plant- en diersoorten. De provinciale organisaties beschikken over de specifieke kennis die nodig is om de regionaal sterk verschillende leefgebieden ook op kleine schaal in stand te houden, zoals in boomgaarden en groenstroken. Dat verzekert een levend landschap voor de toekomst.



Zorg voor ons landschap
BAKENS IN DE TIJD

De natuur en de mens laten sporen na in het landschap. En er komen voortdurend nieuwe sporen bij: van pingoruïnes uit de ijstijd en grafheuvels uit de prehistorie, tot houtwallen, knotbomen en zelfs de begroeide vuilnisheuvels van nu. Die natuurlijke en culturele landschapselementen vertellen verhalen over ons landschap. Landschapsbeheer leert ons die verhalen lezen en stimuleert daarmee het beheer van landschapselementen zodat zij ook in de toekomst een eigen plaats hebben.

Colofon

Titel : Jaarverslag Kronkelveld
Auteur : Sia Schipper & Petra Borsch
Datum : januari 2013
Foto's : Gerda Roelofs, Fam. Munnikes en Sia Schipper

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad
t: (0320) 294939
e: Flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheer.net

Inleiding

Eigenlijk zoals elk jaar is er weer hard gewerkt door de vrijwilligers. Het aantal deelnemers van de werkgroep is al jaren stabiel met gemiddeld 25 (26 in 2012) vrijwilligers. Met elkaar zijn zij 8x actief geweest op werkdagen en er is weer meer gewerkt 171,35 uur (144,65 in 2011) in het gebied.

In het afgelopen jaar heeft de werkgroep Kronkelveld zich de volgende doelen gesteld:

- Een geschikte leefomgeving bieden voor beschermde planten en dieren;
- Verschralen van enkele stukken ruig gras die een verdichte strooisel laag kregen en verbossing in deze gedeelten tegen gaan. Door het zeisen en bosmaaien is er na 2 jaar een goed resultaat behaald met zichtbaar een minder dikke grasmat;
- Wortelopslag van Grauwe abeel (*Populus x canaescens*) verwijderen. Bij deze abelen een struikenrand ontwikkelen;
- De poel voor dichtgroeien behoeden doormiddel van "schonen". Het uitdiepen door de gemeente vorig jaar heeft goed gewerkt.
- Behoud Kronkelveld voor Almere.

In de omgeving van Kronkelveld zijn de bewoners blij met het gebied; er wordt volop gewandeld en men is zeer betrokken bij het behoud van dit bijzondere stukje groen in Almere Haven. Gelukkig kunnen wij berichten, dat de gemeente heeft toegezegd Kronkelveld te behouden voor de toekomst. Al komen er in de toekomst meer woningen, Kronkelveld blijft bestaan!

De planning en beheerwerkzaamheden van “Kronkelveld” 2012:

- 18 februari: Knotten: De Wilgen.
Snoeien en zagen: Struiken en bomen; de “Beeldenroute”
Opschot steken: Abelen en Kornoelje verwijderen.
Takkenrillen herstellen met het snoeihout.
- 17 maart: Keren en opzetten: De broeihoop. (Van 2 broeihopen 1 nieuwe maken)
Vrouwtje van de Ringlang legt eieren in juni/juli.
Het pad van de “Beeldenroute”
Opschot steken, zaaien, zwerfvuil en vegen.
- 14 april: Maaien met de zeis: De zomerbloeiërs, één veldje aan de kant van de Abelen bij de Meerveldstraat. Dunloppad bij informatie bord.
Het pad van Kronkelveld en overhangend groen snoeien. Het maaiaval nu naast de gekeerde broeihoop leggen.
Opschot steken, maaien/knippen langs Beeldenroute
- 12 mei / naar 2 juni verzet:
De berm van Kronkelveld aan de Meerveldstraat.
Knippen/snoeien, overhangend groen.
Insectenhotel geplaatst op vierpalen.
- 30 juni: Maaien met de zeis: Riet en grasvegetatie bij de bank aan het Dunloppad en pad door Kronkelveld. (Let op de orchideeën) Bordje insecten hotel van Paul Roelofs.
- 18 augustus: Maaien met de zeis: Grasvegetatie. Opschot steken/maaien van Abelen.
Kleine boompjes verwijderen. Knippen/snoeien, overhangend groen.
- 15 september: Deze datum is vervallen Werkzaamheden naar de 13^{de} oktober en 3 november verplaatst. Poel schonen: Waterpest en Riet verwijderen.
Wand achter de poel afsteken. Maaien met de zeis: Riet en kruidenlaag rondom de poel.
Snoeien: Overhangend groen aan de Meerveldstraat.
- 13 oktober: Poel schonen: Waterpest en Riet en Lisdidde uittrekken en maaien.
Beeldenroute met Elzen houtsnippers bestrooid. Overhangend groen geknipt en maaien van de veldjes aan de Meerveldstraat. Gereedschap ontvangen van de donatie Houdt Haven Groen.
- 3 november: Wilgen knotten; bij een deel van de Wilgen de knot verlagen/verwijderen de knot schuin afzagen. Veldje van de Wilgen maaien
Takkenrillen herstellen. Wand achter de poel afsteken en rondom maaien.
Snoeien overhangend groen langs pad en bij de Beeldenroute. Uitdunnen van bomen.

Bosmaaien:

Indien nodig planning voor Bob, na overleg met hem:
In de maand juli of september.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 18 februari 2012:

Aanwezig: Paul Roelofs, Gerda Roelofs, José van Loo, Diny Hegeman, Eline Cult, Fokko Minnema, Irene Hoff, Frank Kolsteeg, Iza Kolsteeg, Tico Kolsteeg, Jim Jansen en Sia Schipper **(12 personen)**

Werkuren: van 10.00 uur- 12.15 uur **(2uur en 15 min)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het nieuwe jaar met de beheeractiviteiten van Kronkelveld is weer begonnen. In deze periode van het jaar wordt er gesnoeid en gezaagd. Het weer was wisselvallig te noemen. Ondanks de bewolking was het de werkochtend gelukkig droog! De temperatuur schommelde rond een graad of tien. Na de vorst periode van januari-februari, met uitschieters in de polder van min 20 graden, lag er nog een flinke ijslaag op de poel. De wilgen zijn geknot en een paar nieuwe knotwilgen zijn gecreëerd. De zangvogels worden in deze periode niet gestoord in de aanloop naar het broedseizoen, medio april-mei. Gedurende de winterperiode zijn enkele takkenrillen ingezakt. Nieuwe staanders van Hazelaarhout geplaatst. Een aantal takkenrillen dat vorig jaar te lijden had gehad van de brand zijn met het snoeihout opgevuld. Kronkelveld gaat met haar enthousiaste vrijwilligers weer een prachtig jaar tegemoet.



Kronkelveld; werkochtend en “NL DOET” verslag van 17 maart 2012:

Aanwezig: Paul Roelofs, Gerda Roelofs, José van Loo, Diny Hegeman, Jeanne Horst, Irene Hoff, Fokko Minnema, Frouke Klazes, Veerle Minnema, Karijn Ketelaar, Maartje Glasz, André ter Haar, Eric Bodar, Jim Jansen, Jo Maas, Roelfien Munnikes, Dhr. Munnikes, Jessica Kips en Sia Schipper. (**19 personen**)

Werkuren: van 10.00 uur – 12.15 uur (**2 uur en 15 min.**)

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Na weken van voorbereiding namen de vrijwilligers op deze werkochtend deel aan de campagne “NL DOET” van het “Oranje Fonds” in Kronkelveld. De klus, die voor vandaag op het programma stond, was via de website van het Oranje Fonds door “Groen Links” geclaimd. De vrijwilligers van Kronkelveld hadden zich daardoor niet laten afschrikken en waren bijna allemaal van de partij. De geplande activiteiten; het keren van de broeihoop, snoeien en zagen voor de toekomstige “Beeldenroute”, zwerfvuil verwijderen, opschot steken tussen de Abelen, een bijenmengsel inzaaien op verschillende veldjes en takkenrillen opzetten, kwamen door de geweldige opkomst ruimschoots aan bod. Het weer op deze werkochtend was droog of schoon een depressie op de loer lag die de neerslag kansen later zou vergroten. De regen viel zondag. Een geschenk voor de ingezaaide veldjes. Binnen Kronkelveld werd een vossenburcht ontdekt. De kenmerkende vossendrollen, met puntje aan het uiteinde, lagen als “wachters” voor het hol. Hier en daar vloog een Aardhommel; een koningin op zoek naar een geschikte plek die ze als kraamkamer kon gaan gebruiken. De werksters zijn minder vorstbestendig en zijn in de herfst allemaal dood gegaan. Van het stuifmeel van de vroege lentebloemen maakt de koningin twee voorraadkastjes. Eén voor haar zelf en de andere voor haar nageslacht. Twee studenten van de “Christelijke Agrarische Hogeschool” maakten voor hun opleiding een filmpje met interview. Het was een geslaagde werkochtend met uitdagingen en leuke nieuwe ontmoetingen.



Foto: Fam. Munnikes

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 14 april 2012:

Aanwezig: Diny Hegeman, Irene Hoff, Jim Jansen, Jessica Kips, Kevin van der Sloot, Joey Moreau (MAS) en Sia Schipper **(7 personen)**

Werkuren: van 10.00 uur- 12.15 uur **(2uur en 15 min)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Op deze werkochtend was het droog en net als gisteren was het in de vroege ochtend mistig. De mist verdween al snel en er ontstonden stapelwolken met voldoende ruimte voor de zon. De temperatuur schommelde rond de 13 graden. Met een klein aantal vrijwilligers en twee maatschappelijke stage volgers is er hard gewerkt. Het pad voor de "Beeldenroute" heeft een toplaag van houtsnippers van Elzen gekregen. Brandnetels en andere kruiden krijgen minder kans om zich te ontwikkelen. Het opschoot bij de Abelen is uitgestoken. Hierdoor kunnen de Wespenorchissen zich op die plek beter ontwikkelen. De kleine boompjes zijn afgevoerd naar de achterste takkenril. Er is voor de laatste keer ingezaaid. Nu bij de bank aan het Dunloppad. De grasstrook langs de Meerveldstraat is geknipt. De takkenril die tijdens het Pasen weekend omver was getrokken, is hersteld. Na de koffie pauze is aan het Dunloppad een "insecten hotel", van oude pallets, geplaatst. Deze ecologische voorziening is een geschikte plek voor vele soorten insecten en solitaire bijen. Het kan nog op meerdere plekken worden opgevuld, met geschikt materiaal. Doordat er vorig jaar veel veldjes zijn leeg gehaald en opnieuw zijn ingezaaid, zullen de beheeractiviteiten minder op het maaien met de zeis komen liggen. Kronkelveld biedt tijdens ieder seizoen "inspirerende vergezichten".



Kronkelveld; het werkochtend verslag van 2 juni 2012:

Aanwezig: Jim Jansen, Paul Roelofs, Gerda Roelofs, Eline Cult, Fokko Minnema, Eric Bodar, Jeanne Horst en Sia Schipper. **(8 personen)**

Werkuren: van 10.00 uur – 12.30 uur **(2 uur en 30 min.)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Na een week van zomers voorjaars weer was de temperatuur op deze werkochtend onder de normale waarde voor de tijd van het jaar. Onder invloed van een laag drukgebied werd het, in de schaduw, gemiddeld 15 graden. De zon scheen volop en er vormden zich stapelwolken die geen regen veroorzaakten. We hebben doordat er één werkochtend kwam te vervallen, veel werk verzet. Het pad door Kronkelveld en de buitenranden zijn met de zeis gemaaid. Overhangende takken, aan de Meerveldstraat, zijn teruggesnoeid. Achter en rondom de poel is gedeeltelijk gemaaid om de Rietorchissen te behouden. Binnen het veldje van de Knotwilgen zijn de vorig jaar gezaaide "Ratelaars" opgekomen. Ze bloeien tussen de "Gevlekte- en Ongevekte Rietorchissen". Groene Kikkers sprongen bij "onraad" in de poel en de "Platbuik", een Libellen soort vloog in het rond. De waterstand van de poel is goed en het water ziet er prachtig helder uit. Het pad van de toekomstige "Beeldenroute" ligt er mooi bij. Het insecten hotel aan het Dunloppad kan op een volgende werkochtend worden aangevuld met bijvoorbeeld, klei, vliertakken en bamboe. Kronkelveld is na deze werkochtend weer een plek om van de natuur te genieten en waar je je kunt verbazen over de schoonheid ervan.



Foto: "Het insecten hotel", Sia Schipper.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 30 juni 2012:

Aanwezig: Wim van Leeuwen, Gerda Roelofs, Paul Roelofs, André ter Haar, Eline Cult, José van Loo, Jeanne Horst, Eric Bodar, Paul Soedarso, Frank Kolsteeg, Isa Kolsteeg, Tico Kolsteeg en Sia Schipper. **(13 personen)**

Werkuren: Van 10.00 uur – 12.15 uur **(2 uur en 15 min.)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Na een periode van onbestendig weer zomert het in juni. De temperaturen lagen, halverwege juni, nog beneden de gebruikelijke waarden voor deze maand. Op deze werkochtend was het warm en droog met een temperatuur, die bij deze maand past, van 21 graden. Er is deze ochtend opnieuw veel met de zeis gemaaid. Het aantal mensen dat met een zeis kan maaien, wordt steeds groter zodat er in korte tijd veel gemaaid kan worden. De broeihoop bestemd voor de Ringslang is uitgegroeid tot een hele geschikte plek om er nu eieren onder te gaan leggen. Of de Ringslang deze prachtige behuizing heeft gevonden is de vraag en volgend jaar bij het keren een weet. Naast het in aanbouw zijnde insecten hotel is een bordje geplaatst. Het is een bordje, in de kenmerkende huisstijl van Kronkelveld. Voorbijgangers hoeven niet meer te gissen naar waar het bouwwerkje voor dient. Er bloeien enorm veel Rietorchissen, langs de randen van de poel. Het is duidelijk, dat ze zich, naast het veldje met de Knotwilgen, ook daar heel goed thuis voelen. Orchideeën gedijen in een samenleven (symbiose) met specifieke schimmels en die zullen zich daar in de oude zeeklei bevinden. Tijdens de koffie werden werd er door eenjarige vrijwilliger getrakteerd. Kronkelveld is en blijft een samenbindend stuk natuur bij ons in de buurt. Door de inzet van vrijwilligers wordt het met het jaar steeds mooier en boeiender.



Foto: "Rietorchis", Gerda Roelofs.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 18 augustus 2012:

Aanwezig: Jim Jansen, Paul Roelofs, Gerda Roelofs, José van Loo, Jessica Kips, Eline Cult en Sia Schipper. (7 personen)

Werkuren: Van 10.00 uur – 11.45 uur (1 uur en 45 min)
Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het is zomer in Nederland. Dit weekend kwamen vanuit Spanje en Frankrijk, onder invloed van een hogedrukgebied, tropische temperaturen onze kant op. De temperatuur liep op deze werkochtend al gauw richting de dertig graden. Het bosachtige karakter van Kronkelveld zorgde voor de nodige schaduw en "koelte". Met de zeis is het pad tussen de Abelen en naar de poel gemaaid. Het veldje met de Bedauwde Braam is opnieuw onder handen genomen zodat het gezaaide bloemenmengsel voor hommels en bijen tot ontwikkeling kan komen. Door regelmatig te maaien en af te voeren naar de broeihoop komen binnen één à twee jaar nieuwe soorten op en ontstaat de beoogde bloemenweide. De waterstand van de poel is ondanks een droge periode op peil. Lisdodden tonen hun bekende "Rietsigaren". De overhangende takken van Kornoelje en Hazelaar zijn teruggesnoeid. Het pad door Kronkelveld nodigt weer uit voor een ommetje. Langs het pad van de Beeldenroute heeft een Vos opnieuw een hol gegraven. Met het al bestaande hol komt het samen in de steile wand achter de poel. Deze constructie wordt een Vossenburcht genoemd. Het was ondanks de hoge temperatuur een productieve en geslaagde werkochtend.



Foto: Gerda Roelofs

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 13 oktober 2012:

Aanwezig: Petra Borsch van Landschapsbeheer Flevoland, Eline Cult, José van Loo, Nathan Kos, Diny Hegeman, Paul Roelofs, Wim van Leeuwen, Karijn Ketelaar, Maartje Glasz en Sia Schipper.

(10 personen)

Werkuren: Van 10.00 uur – 12.00 uur **(2 uur)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Lagedrukgebieden liggen momenteel dicht bij Nederland en gaan samen met veel bewolking, soms stevige wind en enige tijd regen. Het begin van de herfst is vochtig te noemen. Voor paddenstoelen en schimmels een uitgelezen tijd om zich in grote getallen te ontwikkelen en hun schoonheid aan ons te laten zien. In Kronkelveld, tussen de Abelen, staan grote aantallen Trechterbekerzwammen. Op deze werkochtend met een goede opkomst van vrijwilligers was het gelukkig droog. De ingezaaide veldjes aan de Meerveldstraat zijn gemaaid. Rozetten van de Teunisbloemen, die niet gemaaid mogen worden, zijn opgekomen voor het nieuwe jaar. De poel is met vele handen, die deze zware klus een stuk lichter maakte, grondig geschoond. Lisodden en Riet zijn gemaaid, uitgetrokken en de grote hoeveelheid Waterpest is op de kant getrokken en wordt de volgende werkochtend verwijderd; libelle larven en andere waterdieren hebben zo de mogelijkheid om naar de poel terug te keren en te overwinteren in de poel. Op het pad van de Beeldenroute zijn opnieuw Elzen houtsnippers gestrooid en op de uiteinden van het pad zijn snippers aangebracht waardoor wandelaars worden uitgenodigd voor een ommetje over de Beeldenroute te maken. Een vrijwilliger, de beeldenmaker Paul Roelofs, heeft een beeld toegezegd.

Op de foto's hieronder twee voorbeelden van Libelle larven, die in een vroeg stadium van de ontwikkeling tot een Libelle in de poel van Kronkelveld overwinteren. Links de larve van de Waterjuffer en rechts die van de Platbuik.



Kronkelveld; het werkochtend verslag van 3 november (de Natuurwerkdag) 2012:

Aanwezig: Diny Hegeman, Paul Roelofs, André ter Haar, Jim Janssen, Eline Cult, Wim van Leeuwen, Sia Schipper. **(7 personen)**

Werkuren: Van 10.00 uur – 12.00 uur. **(2 uur)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Opnieuw liggen aan het begin van november verschillende Lagedrukgebieden in de buurt van Nederland. Hierdoor is ook op deze werkochtend de kans op een regenbui niet uit te sluiten. De temperatuur ligt rond een graad of tien. Op deze landelijke Natuurwerkdag hebben we met een kleine groep vrijwilligers, Kronkelveld klaar gemaakt voor de winterperiode. Een takkenril, bij de ingang aan de Meerveldstraat, is met nieuwe standers en wilgentenen hersteld. Tussen de Knotwilgen, waar in de zomer Rietorchissen en Ratelaar groeien, is gemaaid. Alles is afgevoerd naar de broeihoop die in de winter een goede schuilplaats kan zijn voor insecten, muizen en egels. Een paar Wilgen zijn nu al geknot en een aantal is verlaagd. Volgend jaar is de rest van de knotwilgen aan de beurt. Aan het Dunloppad, bij de andere ingang, is gemaaid met de zeis. Kronkelveld ligt er weer aantrekkelijk bij voor de winter. En nodigt opnieuw uit voor een ommetje in de buurt.



Foto: Gerda Roelofs

Kronkelveld								
deelnemerslijst	werkdagen		1	1	1	1	1	
datum		Januari	februari	maart	april	juni	juni	juli
			18	17	14	2	30	
	10.00-12.00	geen	knotten, snoeien opschot steken en takkenrillen	keren omzetten broeihoop	maaien met de zeis	maaien met de zeis zomer- bloeiers en pad	berm van kronkelveld aan de meerveldstraat knip/ snoeien overhangend groen	geen
Begeleiding			Sia	Sia	Sia	Sia	Sia	
Deelnemers								
totaal aantal deelnemers		0	12	19	7	8	12	0
aantal uren			2	2,25	2,15	2,3	2,25	
Totaal aantal gewerkte uren		0	24	42,75	15,05	18,4	27	0
Kronkelveld								
deelnemerslijst	werkdagen	1	0	1	1		8	
datum		augustus	september	oktober	november	december		
		18	15	13	3			
	10.00-12.00	maaien met de zeis:	v v	poel schonen	maaien met de zeis berm van kronkelveld	geen		
Begeleiding		Sia	Sia	Sia	Sia			
Deelnemers								
26 totaal aantal deelnemers		7	0	10	7	0	82	
aantal uren		1,45		2	2			
Totaal aantal gewerkte uren		10,15	0	20	14	0	171,35	